

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน
อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่ง ได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับ ปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำ เครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตของหน่วยงานของรัฐ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน โดยคัดเลือกกระบวนการงาน จำนวนกระบวนการงานตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๔ ด้าน คือ ๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๒. ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ๓. ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง ๔. การบริหารงานบุคคล รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

หน่วยงานตรวจสอบภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน
กันยายน ๒๕๖๗

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๑
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๑. การระบุความเสี่ยง	๔
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๑๑
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	๑๓
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๒๑
๕. แผนบริหารความเสี่ยง	๒๔

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง	๔-๑๐
ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง	๑๑-๑๓
ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ	๑๔-๑๖
ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง	๑๗-๑๙
ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard	๒๐-๒๑
ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง	๒๑-๒๓
ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง	๒๔-๒๖

ส่วนที่ ๑

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือ หากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยง มาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่ การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยง ก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ ตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

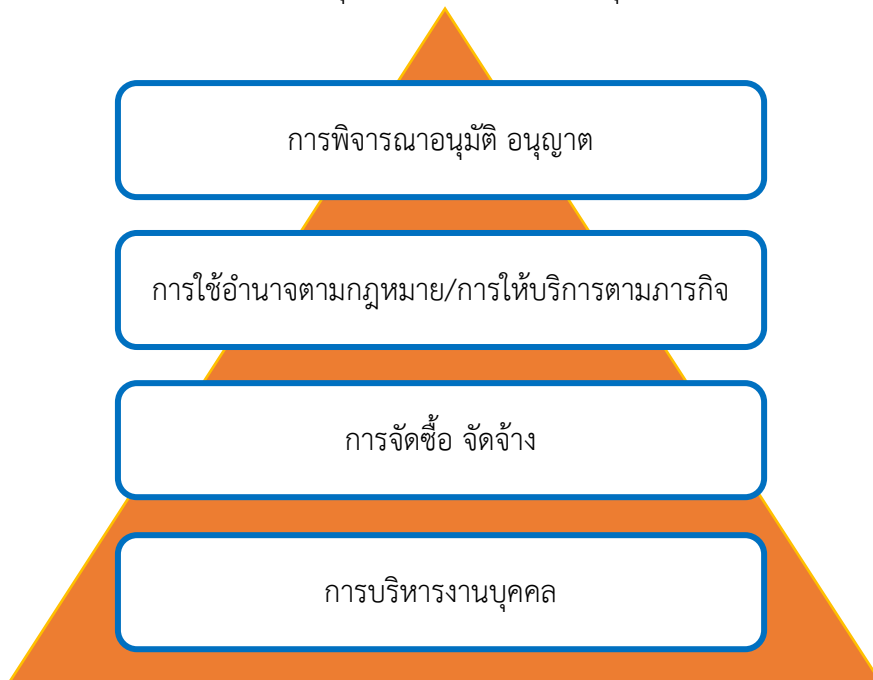
แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

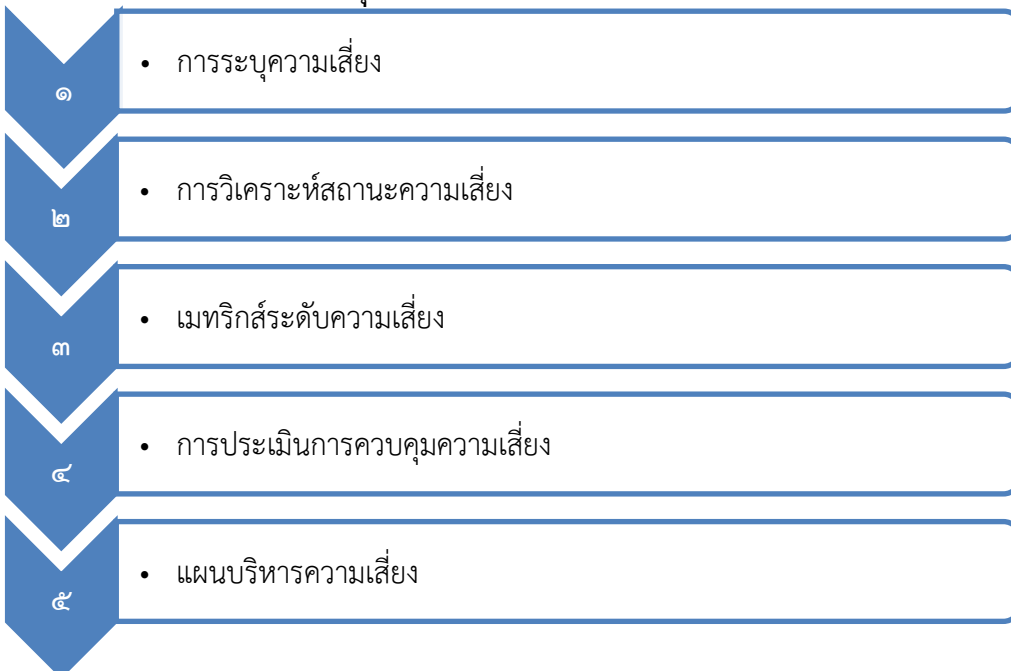
๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริการตามภารกิจ

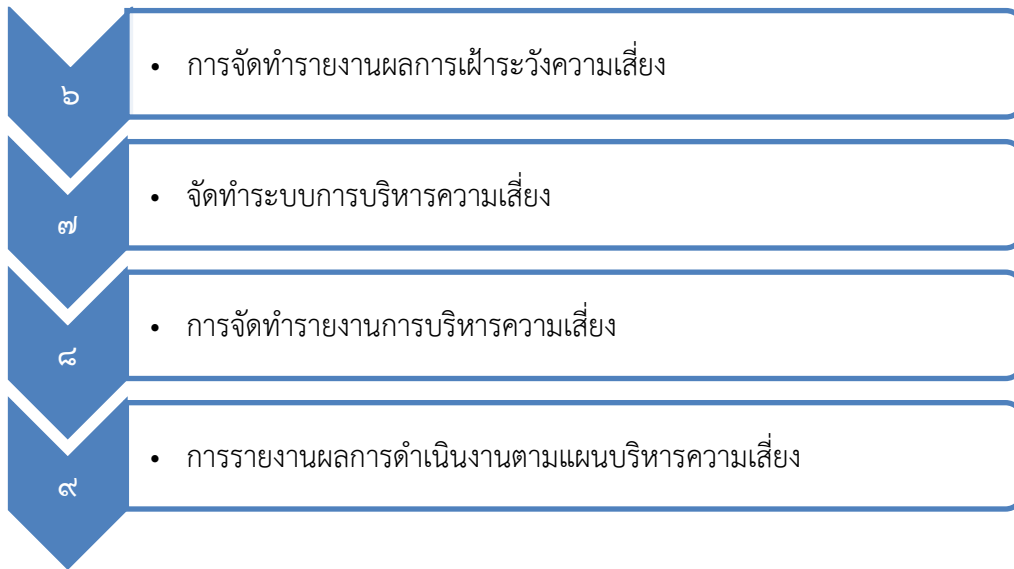
๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตของการบริหารงานบุคคล

๖. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยงต้องดำเนินการ ดังนี้

๑. คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้นๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริต ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ , ความเสี่ยงการทุจริตของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การบริการตามภารกิจ , ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง , ความเสี่ยงการทุจริตของการบริหารงานบุคคล)

๒. เลือกรงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๓. เลือกกระบวนการงานจากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔. เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบความเสี่ยงในภาพรวมของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน ดังนี้

๑. งานด้านการพิจารณาอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. กระบวนการ การปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร

๓. รายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

๑. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยงอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☒ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอน

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓๐

ผู้รับผิดชอบ นายราเชนทร์ สุขสบาย โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๘๓๕๔๙

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน โดยไม่เป็นไปตามขั้นตอน		✓
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย		✓
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น		✓

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☒ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การขอใบอนุญาตประกอบกิจการ

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓๐

ผู้รับผิดชอบ นายราเชนทร์ สุขสบาย โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๘๓๕๔๙

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษจากผู้ ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการหรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		✓
๒	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์		✓

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☒ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย/งานบริการตามภารกิจ

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓๐

ผู้รับผิดชอบ นายราชนันท์ สุขสบาย โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๘๓๕๕๙

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือ บันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจเข้าใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ประวิงเวลา เพื่อประโยชน์แอบแฝงอย่างใดอย่างหนึ่ง		✓
๒	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ		✓

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☒ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน การใช้อำนาจตามกฎหมาย/ให้บริการตามภารกิจ

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓๐

ผู้รับผิดชอบ นายราชนันท์ สุขสบาย โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๘๓๕๔๙

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	เจ้าหน้าที่ มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		✓
๒	เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับการเร็วขึ้น		✓
๓	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		✓

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ☒ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☐ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน งานบริหารสัญญาจ้าง

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓๐

ผู้รับผิดชอบ นายราชนันท์ สุขสบาย โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๘๓๕๕๙

ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการ เจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูล ตามที่คุณรับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการ ตรวจรับงานก่อสร้าง		✓
๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบ ของทางราชการ โดยมีการเข้าไปมี ส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับ เงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง เพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น		✓
๓	ผู้รับเหมา มีการให้สินบน/ของขวัญ/ สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะ นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา		✓

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☐ ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ☐ ๒ ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ☐ ๓ ความเสี่ยงการทุจริตของการจัดซื้อจัดจ้าง
- ☒ ๔ ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนงาน/งาน งานบริหารงานบุคคล

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง องค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน อ.หนองหาน จ.อุดรธานี ๔๑๑๓๐

ผู้รับผิดชอบ นายราชนันท์ สุขสนาย โทรศัพท์ ๐๘๕-๘๘๓๕๔๙

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown Factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อ รับพนักงานเข้าทำงาน		✓
๒	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับ เงินเพื่อแลกกับการแต่งตั้งหรือ เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓

คำอธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า มีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

● **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ

● **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

● **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

● **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน		/		
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย		/		
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น		/		
๔	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการที่รวดเร็ว หรือการพิจารณาอนุมัติอนุญาต			/	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๕	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	/			
๖	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือบันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจเข้าใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ประวิงเวลา เพื่อประโยชน์แอบแฝงอย่างใดอย่างหนึ่ง		/		
๗	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ		/		
๘	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด	/			
๙	เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น		/		
๑๐	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ	/			
๑๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมา โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง			/	
๑๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบของทางราชการ โดยมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง เพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น			/	
๑๓	ผู้รับเหมา มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/ การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา				/

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับ พนักงานเข้าทำงาน		/		
๑๕	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/ พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่ เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับ เงินเพื่อแลกกับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งที่ สูงขึ้น		/		

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต
ตามไฟสีจราจร - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ระดับ ๓ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง

ระดับ ๒ หมายถึง เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการ
ทุจริตที่ไม่สูงมาก

ระดับ ๑ หมายถึง เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ ๓ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับ
ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง

ระดับ ๒ หมายถึง มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานผู้กำกับ
ดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับไม่รุนแรง

ระดับ ๑ หมายถึง มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน		๒			๓		๖
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมี ส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคล ในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้าย อาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย		๒			๓		๖
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมี ส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคล ในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับ ใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้ง ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น		๒			๓		๖
๔	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษจากผู้ ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับ การให้บริการที่รวดเร็ว หรือการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต		๒			๓		๖
๕	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขอ อนุญาตประกอบกิจการ อาจมี การเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการ ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์		๒			๒		๔
๖	เจ้าหน้าที่ของรัฐรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง หรือบันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจ เข้าใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ประวิงเวลา เพื่อประโยชน์แอบแฝงอย่างใด อย่างหนึ่ง		๑			๒		๒

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๗	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ		๑			๑		๑
๘	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		๑			๒		๒
๙	เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น		๑			๒		๒
๑๐	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		๑			๒		๒
๑๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง		๒			๓		๖
๑๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบของทางราชการ โดยมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง เพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น		๒			๓		๖
๑๓	ผู้รับเหมามีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		๓			๓		๙

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น ของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		๑			๒		๒
๑๕	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็น ธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการ เรียกรับเงินเพื่อแลกกับการ แต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น		๑			๒		๒

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงจากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็น
ของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา
ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	๒	
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคล ในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	๒	
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคล ในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น	๒	
๔	เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการที่รวดเร็ว หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	๒	
๕	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาต บางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๒	

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๖	เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือบันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจเข้าใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ประวิงเวลาเพื่อประโยชน์แอบแฝงอย่างใดอย่างหนึ่ง	๑	
๗	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ		๑
๘	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด	๑	
๙	เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น	๑	
๑๐	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		๑
๑๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง		๒

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบของทางราชการ โดยมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง เพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น		๒
๑๓	ผู้รับเหมามีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา		๓
๑๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		๑
๑๕	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอนเลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น		๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑	รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน			X
๒	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือ เคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย			X
๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น			X
๔	เจ้าหน้าที่เรียกเก็บเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการที่รวดเร็ว หรือ การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		X	
๕	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		X	
๖	เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือบันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจเข้าใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ประวิงเวลา เพื่อประโยชน์แอบแฝงอย่างใดอย่างหนึ่ง		X	
๗	การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ	X		
๘	เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		X	
๙	เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น		X	
๑๐	เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ		X	
๑๑	คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามข้อมูลที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง			X

ลำดับ	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
๑๒	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบของทางราชการ โดยมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง เพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น			X
๑๓	ผู้รับเหมามีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา			X
๑๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน		X	
๑๕	การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น		X	

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้
ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ให้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
รับสินบนจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	ดี	/		
เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย	ดี	/		

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้ เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้ อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรอง ใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้า พนักงานท้องถิ่น	ดี	/		
เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษจากผู้ ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการที่รวดเร็ว หรือการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต	ดี	/		
การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาต ประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์	ดี	/		
เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง ซึ่งอาจไม่ตรงกับข้อเท็จจริง หรือ บันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราว ร้องทุกข์ อาจเข้าใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ ประวิงเวลา เพื่อประโยชน์แอบแฝง อย่างใดอย่างหนึ่ง	ดี	/		
การนำทรัพย์สินของทางราชการไปใช้ ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทางราชการ	ดี	/		
เจ้าหน้าที่ของรัฐมีการรับเงินจาก ผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อ แลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษี ตามที่ระเบียบกำหนด	ดี	/		

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น	ดี	/		
เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มีระเบียบกฎหมายรองรับ	ดี	/		
การเรียกเก็บเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	ดี	/		
คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง	ดี	/		
การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบของทางราชการ โดยมีการเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไปเรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง เพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น	ดี	/		
ผู้รับเหมามีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	ดี		/	
การเรียกเก็บเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	ดี	/		
การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น	ดี	/		

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยง เรื่องที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่า ความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยง อยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

เหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk - Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตาราง ที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับ ต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงาน พิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยง การทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเด็นความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน ความเสี่ยง	รูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการ/แนวทาง ป้องกันการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตที่ เกี่ยวข้องกับการพิจารณา อนุมัติ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติการ อำนวยความสะดวกในการ พิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนจากผู้ขอ อนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน โดยไม่เป็นไปตามขั้นตอน ๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลใน การดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อ ถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิ ชอบด้วยกฎหมาย ๓. เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลใน การใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรอง ใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้า พนักงานท้องถิ่น	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับสินบนจากผู้ ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อ ถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่าน มาตรฐาน โดยไม่เป็นไปตาม ขั้นตอน ๒. เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนรู้เห็น กับบุคคลหรือนิติบุคคลในการ ดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อ ถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิ ชอบด้วยกฎหมาย ๓. เจ้าหน้าที่มีส่วนรู้เห็นกับบุคคล หรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาต หรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงาน ท้องถิ่น	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. ประกาศประมวล จริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ๓. ประชาสัมพันธ์แจ้งแนว ปฏิบัติ Do's & Don't ๔. จัดทำแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตาม ระเบียบกฎหมาย พร้อม เผยแพร่ให้ประชาชน ทราบ และ ณ จุด ให้บริการ ๕. จัดทำคู่มือการ ให้บริการประชาชน

ประเด็นความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน ความเสี่ยง	รูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการ/แนวทาง ป้องกันการทุจริต
	๔. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษจากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการให้บริการที่รวดเร็ว หรือการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๕. การตรวจสอบสถานที่ตั้งขอ อนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการ เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบาง รายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๔. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงินพิเศษ จากผู้ขอรับบริการนอกเหนือจาก ค่าธรรมเนียมปกติ เพื่อแลกกับการ ให้บริการที่รวดเร็ว หรือการ พิจารณาอนุมัติ อนุญาต ๕. เจ้าหน้าที่เอื้อประโยชน์ให้กับ ผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้ง สถานประกอบการ ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์	
ความเสี่ยงการทุจริตที่ เกี่ยวกับการใช้อำนาจตาม กฎหมาย/การให้บริการ ตามภารกิจ	๑. เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรงกับ ข้อเท็จจริง หรือบันทึกข้อมูลล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจ เข้าใจได้ว่าเจ้าหน้าที่ประวิงเวลา เพื่อ ประโยชน์แอบแฝงอย่างใดอย่างหนึ่ง ๒. การนำทรัพย์สินของทางราชการ ไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ของทาง ราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ของทาง ราชการ ๓. เจ้าหน้าที่ มีการรับเงินจาก ผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อ แลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษี ตามที่ระเบียบกำหนด ๔. เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ประชาชน ไม่เป็นไปตามลำดับ อันเนื่องมาจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิ พิเศษแก่คนบางกลุ่ม หรือมีการติด สีนบนเพื่อให้ได้รับบริการเร็วขึ้น ๕. เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานปฏิบัติ ตามนโยบายของผู้บริหารโดยไม่มี ระเบียบกฎหมายรองรับ	๑. เจ้าหน้าที่รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ผิดพลาด ซึ่งอาจไม่ตรง กับข้อเท็จจริง หรือบันทึกข้อมูล ล่าช้า ทำให้ผู้ยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ อาจเข้าใจได้ว่า เจ้าหน้าที่ประวิง เวลา เพื่อประโยชน์แอบแฝง อย่างใดอย่างหนึ่ง ๒. มีการนำทรัพย์สินของทาง ราชการไปใช้ส่วนตัว เช่น รถยนต์ ของทางราชการ วัสดุ ครุภัณฑ์ ของทางราชการ ๓. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงิน ผู้ประกอบการในพื้นที่บางราย เพื่อแลกกับการไม่ต้องถูก ประเมินภาษีตามที่ ระเบียบ กำหนด ๔. เจ้าหน้าที่ให้บริการแก่ ประชาชนไม่เป็นไปตามลำดับ อัน เนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิพิเศษแก่คนบาง กลุ่ม หรือมีการติดสินบนเพื่อให้ ได้รับบริการเร็วขึ้น ๕. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตาม นโยบายของผู้บริหารโดยไม่มี ระเบียบกฎหมายรองรับ	๑. ประกาศนโยบาย No Gift Policy ๒. ส่งเสริมการปฏิบัติงาน ตามประมวลจริยธรรม ๓. ส่งเสริมให้บุคลากร ศึกษาหาความรู้กฎหมาย ระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนบุคลากรเข้า รับการฝึกอบรมหลักสูตร การปฏิบัติหน้าที่ที่ เกี่ยวข้อง ๔. จัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ๕. จัดทำแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตาม กฎหมาย พร้อมเผยแพร่ ให้ประชาชนทราบ และ อนุญาตให้บริการ ๖. จัดทำคู่มือการ ให้บริการประชาชน ๗. ประชาสัมพันธ์ช่องทาง การติดต่อ การร้องเรียน ผ่านทางช่องทางต่างๆ และช่องทาง E-Service

ประเด็นความเสี่ยงด้าน	กระบวนการงาน ความเสี่ยง	รูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการ/แนวทาง ป้องกันการทุจริต
ความเสี่ยงการทุจริตของ การจัดซื้อจัดจ้าง	๑. คณะกรรมการตรวจการจ้าง ไม่ได้ ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการ เจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูล ตามที่ได้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการ ตรวจรับงานก่อสร้าง ๒. การตรวจการจ้างไม่ตรงตาม รูปแบบของทางราชการ โดยมีการ เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสีย หรือเข้าไป เรียกรับเงิน หรือผลประโยชน์จากผู้ รับจ้างเพื่อให้กระบวนการรวดเร็วขึ้น ๓. ผู้รับเหมามีการให้สินบน/ ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับ คู่สัญญา	๑. เจ้าหน้าที่ตรวจรับงานเอื้อ ประโยชน์กับผู้รับเหมา โดยใช้ ข้อมูลตามที่ได้รับเหมาแจ้ง ๒. การจัดซื้อจัดจ้างงานก่อสร้าง ไม่เป็นไปตาม TOR ๓. เอื้อประโยชน์โดยคู่ค้าหรือ คู่สัญญาเป็นญาติหรือพวกพ้อง และมีการให้สินบน/ของขวัญ/ สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง	๑. ส่งเสริมให้บุคลากร ศึกษาหาความรู้กฎหมาย ระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้อง และสนับสนุนบุคลากรเข้า รับการฝึกอบรมหลักสูตร การปฏิบัติหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัด จ้าง ๒. อบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ ๓. ส่งเสริมให้มีการ เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ จัดจ้างบนเว็บไซต์ หรือ ช่องทางต่างๆ ๔. ประกาศนโยบาย No Gift Policy และส่งเสริม การปฏิบัติงานตาม ประมวลจริยธรรม
ความเสี่ยงการทุจริตการ บริหารงานบุคคล	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานจ้างเข้า ทำงาน ๒. การบรรจุแต่งตั้งโยกย้าย โอน เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรม เอาแต่พวกพ้อง หรือมีการเรียกรับ เงินเพื่อแลกกับการแต่งตั้งหรือเลื่อน ตำแหน่งที่สูงขึ้น	๑. เจ้าหน้าที่เรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงาน เข้าทำงาน ๒. มีการเรียกรับเงินเพื่อแลกกับ การแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่งที่ สูงขึ้น และพิจารณาเงินเดือน และการมอบหมายงานไม่เป็น ธรรม เอาแต่พวกพ้อง	๑. กำหนดหลักเกณฑ์ใน การบริหารงานบุคคลที่ ชัดเจนเป็นรูปธรรม ๒. ประกาศมาตรการ แสดงเจตนาธรรมในการนำ หลักคุณธรรมมาใช้ในการ บริหารงานขององค์กร ๓. จัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์การรับ สมัครพนักงานผ่านสื่อ ประชาสัมพันธ์ตาม ช่องทางต่าง ๆ

(ลงชื่อ)

ผู้จัดทำ

(นายราเชนทร์ สุขสบาย)

หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติหน้าที่
ผู้ตรวจสอบภายใน

(ลงชื่อ)

ผู้อนุมัติ

(นางบัวเงิน รอดขันเมือง)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองหาน

ภาคผนวก

ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริต

ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

- เรียกรับโดยเฉพาะการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร / คอนโด บ้านจัดสรร / โรงงาน
- ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐานอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมี ผังประกอบ จึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจ หรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ผ่านง่าย)
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ สมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น
- การประเมินภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริง
- เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ
- พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียน ในการขออนุมัติ อนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- การเปิดตรวจสินค้าของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ใช้ดุลพินิจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน
- การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้
- การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
- การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ
- เจ้าหน้าที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง/รับเงินและออกใบเสร็จการรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด เช็ค นำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน
- ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาตเพื่อลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการ ก่อนพิจารณา ออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับในขั้นตอนของการพิจารณา
- การดำเนินการออกคำร้องมีการลัดคิวให้กับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ
- รับสินบนจากลูกค้าเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน
- การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการ อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์
- การสุ่มตรวจสอบสถานที่ตั้งสถานบริการ/สถานประกอบการที่ขออนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

- การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์
- เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้วไขแบบสำรวจ แก้วไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น

๒. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

- การเข้าตรวจ หรือเยี่ยม สถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้า ฯลฯ โดยมีเจตนา นำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน
- การเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนัก
- การบิดผันข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา
- การทำบัตรสนเท่ห์ว่ามีเรื่องร้องเรียนผู้ประกอบการเพื่อทำการตรวจ คั่น กรณีผู้ประกอบการร้านค้านั้น ๆ ที่ไม่จ่ายเงินพิเศษรายเดือน
- การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือ เก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ
- การใช้ดุลพินิจในการ อนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา วิจัยต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- ใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณ ลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการ ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกผลประโยชน์ในภายหลัง
- การประเมินราคาไม่ตรงกับสภาพทรัพย์สินที่นำมาจำหน่าย
- การเปลี่ยนทรัพย์สินที่ลูกค้านำมาจำหน่าย
- การยกยอกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจคั่น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง
- การลดปริมาณของกลางเพื่อลดโทษ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์
- การกรรโชก (รีดไถ) เรียกเอาทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด
- การเข้าตรวจคั่น ปกปิด ซ่อนเร้นไม่มีหมายค้น
- การทำร้ายร่างกายเพื่อให้รับสารภาพ
- รู้เห็นกับผู้ที่มาทำการประมุขของหลุดจำนำ มีการให้ข้อมูลการจำหน่ายของหลุดจำนำล่วงหน้ากับพรรคพวกของตนเอง
- การแอบอ้างชื่อบุคคลอื่น หรือชื่อลูกค้า ยกยอกทรัพย์สินจำหน่ายออกไป
- เจ้าหน้าที่ของรัฐ รู้เห็นในการปลอมแปลงและใช้เอกสารปลอม เช่น การปลอมระวางแผนที่ มีการปกปิดและให้ถ้อยคำรับรองอันเป็นเท็จเกี่ยวกับสภาพที่ดิน
- ผู้บังคับบัญชาใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๓. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง

- ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการ นำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำไปใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ
- เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก
- ยักยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย
- การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ ราย ขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง
- ในการกำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้าง มีการกำหนดขอบเขตงาน หรือ เนื้องาน ที่เกินความจำเป็น (Over Designs) เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน
- คณะกรรมการกำกับกับการจ้างที่ปรึกษา / คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้ง เกินความจริง เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกรับทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ
- คณะกรรมการ หรือ อนุกรรมการต่าง ๆ ของหน่วยงานมีการประชุมที่เกินความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม
- การจัดโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส
- มีการใช้ดุลพินิจในเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง
- การกำหนดราคากลางไม่ใช้ค่า K มาปรับ
- ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุที่ขออนุมัติมาใช้
- ผู้รับจ้างปล่อยปะละเลยให้ผู้รับจ้างเหมาช่วง
- มีการล่อลวงสเปควัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน
- การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง
- คณะกรรมการ ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับเหมาโดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับเหมาแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง
- มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา
- มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้น เพื่อกำหนดกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน
- การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ

๒. ตัวอย่าง รูปแบบความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารบุคคล

- การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือ เก็บเงินรายเดือน กับผู้ประกอบการต่าง ๆ
- การใช้ดุลพินิจในการ อนุมัติ หรือ ยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การออกกระเปียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา วิจัยต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่าง ๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์
- ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขายตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น
- การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน/การเรียกเงินค่าแรกเข้า (แป๊ะเจี๊ยะ) เพื่อแลกกับการเข้าเรียนในโรงเรียน
- ผู้บังคับใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
- การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนระดับ เลื่อนเงินเดือนไม่เป็นธรรม
- ช่วยเหลือญาติหรือพวกก๊อ่งในการสอบเข้าบรรจุ
